

Samenvatten of parafraseren

Wat is het?

Samenvatten of parafraseren is een vorm van actief luisteren. Samenvatten is het in eigen woorden weergeven van de essentie van wat je gesprekspartner heeft gezegd.

Wanneer kun je het gebruiken?

In communicatieprocessen tijdens bijeenkomsten (natuurlijk niet alleen daar) komen veel situaties voor waarin je als facilitator met samenvattingen een positieve bijdrage kan leveren. Samenvatten lijkt een zo voor de hand liggende techniek en is zo simpel dat je de bijdrage ervan aan het goed verlopen van gesprekken snel onderschat.

Samenvatten kan verschillende functies hebben:

1. Samenvattingen confronteren de ander met zijn of haar eigen verhaal. Vaak is een samenvatting gestructureerder dan wat hij of zij oorspronkelijk heeft gezegd. Je kunt door goed samen te vatten de voortgang van het denkproces stimuleren.
1. Een andere functie van samenvatten is dat je er een ontvangstbevestiging mee geeft van het gezegde; hiermee kun je ook checken of je begrijpt wat het kenniskringlid heeft bedoeld.
2. Samenvatten kun je ook gebruiken om de woordenstroom van een deelnemer te stoppen. Door je samenvatting voelt je gesprekspartner zich gehoord. Er ontstaat zo ruimte voor een volgende stap.

Hoe werkt het?

Een paar tips:

- ▼ Geef samenvattingen regelmatig maar niet te vaak. Je onderbreekt met je samenvatting immers even het denkproces van de ander(en). Samenvattingen moeten ondersteunen, niet storen.
- ▼ Probeer in je samenvatting helder te formuleren en alleen de essentie van het gezegde weer te geven.
- ▼ Ook als je niet zeker bent van de juistheid van de samenvatting, geef hem dan gerust. Als je samenvatting niet correct is zal de deelnemer direct aanvullen wat ontbreekt of je samenvatting herformuleren.
- ▼ Samenvattingen kun je ook goed combineren met een vraag. Bijv.: 'Je beschrijft waarom je het zo drukt hebt (korte samenvatting), is dat al lang zo? (vraag).'

Wat levert het op?

Een effectievere communicatie binnen de kenniskring door:

- ▼ Aandacht aan en erkenning van de bijdrage van de verteller;
- ▼ Een check op een goed begrip van het gezegde;

- ▼ Verheldering van het gezegde voor jezelf en de anderen;
- ▼ Een rustpunt in een verhaal;
- ▼ Een mogelijkheid een (deel van een) verhaal af te sluiten.

Waar vind je meer informatie?

Emans, B., (1995), Interviewen, Theorie, techniek en training. Groningen: Wolters Noordhoff.

Oomkes, F.R., (1976), Handboek voor gespreksvoering. Meppel: Boom.

Molen, H.T. van der; Kluytmans, F.; Kramer, M., Gespreksvoering : Vaardigheden en modellen (1995), Wolters Noordhoff Groningen.